

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Kinga Sternik

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Dariusza Kuberskiego

w sprawie **M.L., M.M. i M.Ś.** skazanych z art. 228 § 3 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 5 marca 2025 r.,

kasacji wniesionych przez obrońców skazanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Sosnowcu

z dnia 1 lutego 2024 r., sygn. akt V Ka 532/23,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Będzinie

z dnia 1 grudnia 2022 r., sygn. akt VII K 16/21

1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej oskarżonych M.M. i M.Ś., a na podstawie art. 536 k.p.k. w zw. z art. 435 k.p.k. również co do oskarżonych G.S., S.C. i A.G. i w tym zakresie sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Sosnowcu do postępowania odwoławczego, a nadto uchyla zaskarżony wyrok co do oskarżonego M.L., a także zmieniony nim wyrok Sądu Rejonowego w Będzinie i w tej części

sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Będzinie;

2. zarządza na rzecz oskarżonych M. M., M. Ś. i M. L. zwrot wniesionych przez nich opłat od kasacji.

Jerzy Grubba Tomasz Artymiuk Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

G.S. i S.C. stanęli pod zarzutami popełnienia czynów z art. 229§3 k.k., **M.L., M.M. i M.Ś.** z art. 228§3 k.k. natomiast **A.G.** z art. 231§2 k.k.

Sąd Rejonowy w Będzinie wyrokiem z dnia 1 grudnia 2022r. w sprawie VII K 16/21:

1/ co do G.S. zakwalifikował zarzucone czyny z art. 229§3 k.k. i za to na podstawie art. 229§3 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. i za to skazał go na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie zawiesił warunkowo na okres próby 2 lat i grzywnę w wysokości 150 stawek dziennych po 50 zł każda,

2/ co do S.C. zakwalifikował zarzucone czyny z art. 18§2 k.k. w zw. z art. 229§3 k.k. i za to na podstawie art. 229§3 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. i za to skazał go na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie zawiesił warunkowo na okres roku próby i grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych po 20 zł każda,

3/ co do M.L. za zarzucony czyn skazał go na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie zawiesił warunkowo na okres roku próby i grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych po 20 zł każda,

4/ co do M.M. za zarzucone czyny skazał go na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie zawiesił warunkowo na okres roku próby i grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych po 20 zł każda,

5/ co do M.Ś. za zarzucony czyn skazał go na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie zawiesił warunkowo na okres roku próby i grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych po 20 zł każda,

6/ co do A.G. za zarzucony czyn skazał go na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie zawiesił warunkowo na okres roku próby.

Wyrok ten zaskarżony został apelacjami obrońców wszystkich oskarżonych.

Sąd Okręgowy w Sosnowcu wyrokiem z dnia 1 lutego 2024r. w sprawie V Ka 532/23 zmienił zaskarżone orzeczenie jedynie w części rozstrzygnięcia dotyczącej kosztów postępowania, a w pozostałym zakresie utrzymał je w mocy.

Kasacje od tego wyroku wywiedli obrońcy skazanych M. L., M. Ś. i M. M.

Obrońca M.L. zarzucił wyrokowi:

- uchybienie z art. 439 § 1 pkt 10 K.p.k. stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą co powinno skutkować uchyleniem zaskarżonego orzeczenia do ponownego rozpoznania przez Sąd Odwoławczy, ponieważ w toku postępowania nie zostało wydane postanowienie sądu w trybie art. 79§4 k.p.k. stwierdzające brak obligatoryjności obrony.

Obrońca M.Ś. zarzucił wyrokowi:

- naruszenie przepisów postępowania, stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a polegające na zmianie w stosunku do skazanego M.Ś. w pkt 27 wyroku Sądu Rejonowego w Będzinie z dnia 01.12.2022 r. o sygn. VII K 16/21 oraz utrzymanie tegoż wyroku w mocy wobec tego skazanego w pozostałym zakresie przez Sąd Okręgowy w Sosnowcu orzekający w składzie nienależycie obsadzonym, w którym zasiadał sędzia Sądu Okręgowego X.Y., powołany do pełnienia urzędu na stanowisko Sędziego Sądu Okręgowego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 3 ze zm.), niespełniającej wymogu niezależności, co w efekcie doprowadziło do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności przy rozpoznaniu sprawy M.Ś., który nie miał w jej toku zapewnionych gwarancji wynikających z w/w przepisów, a które to okoliczności mają istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a nadto zostały potwierdzone w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. I KZP 2/22.

Obrońca M.M. zarzucił wyrokowi:

1. - wystąpienie uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającego na rozpoznaniu sprawy przez sąd nienależycie obsadzony z uwagi na fakt, że

w składzie Sądu II instancji zasiadała osoba powołana na urząd Sędziego Sądu Okręgowego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3) Sędzia Sądu Okręgowego X.1Y.1 w sytuacji gdy udział w procesie powołania sędziów organu, który nie daje gwarancji niezależności od władzy ustawodawczej i wykonawczej, podważa prawo oskarżonego do rozstrzygnięcia sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd;

2. - naruszenie art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 41 k.p.k. poprzez wydanie wyroku przez Sąd, który ze względu na sposób wyłonienia nie spełniał warunku niezależności i bezstronności.

Wskazując na powyższe zarzuty obrońcy wniesli o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Odwoławczemu.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zarzuty podniesione w kasacjach obrońców skazanych M.Ś., M.M. i M.L. są zasadne.

Obrońca M. L. dostrzegł zaistnienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439§1 pkt 10 k.p.k. wynikającej z rozpoznania sprawy na rozprawach w dniu 11 października 2019r. (k.1429-1431) i 31 stycznia 2020r. (k.1502 – 1504) pomimo nieobecności obrońcy tego skazanego w sytuacji, gdy Sąd Rejonowy nie wydał decyzji w trybie art. 79§4 k.p.k.

Taka sytuacja rzeczywiście miała miejsce.

Sąd Rejonowy w Będzinie postanowieniem z dnia 9 maja 2019r. (k. 1376 - 1377) wobec powzięcia wątpliwości co do poczytalności M. L. w czasie zaistnienia zarzuconych czynów dopuścił dowód z opinii biegłych psychiatrów i psychologa. Z opinii z dnia 17 czerwca 2019r. wynika, że biegli nie stwierdzili wobec tego skazanego zachodzenia okoliczności z art. 31§1 i 2 k.k. (k. 1393 - 1399), Sąd Rejonowy zaniechał jednak wydania postanowienia w trybie art. 79§4 k.p.k., czego skutkiem było to, że nie ustał stan obrony obligatoryjnej, istniała ona zatem również na wskazanych wyżej terminach rozpraw, w których obrońcy skazanego nie byli obecni.

Sytuacja ta wygenerowała zaistnienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439§1 pkt 10 k.p.k. Od dnia 1 lipca 2015r. (wejście w życie ustawy z dnia 27 września 2013r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2013r., poz.1247) obrona obligatoryjna w wypadkach wskazanych w art. 79 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. ustaje bowiem dopiero z chwilą wydania przez sąd postanowienia, że udział obrońcy nie jest obowiązkowy. Pogląd ten jest utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. np. wyrok SN z 2 lutego 2017r. w sprawie III KK 207/16).

Przechodząc do zarzutów nienależytej obsady Sądu Odwoławczego wynikających z faktu, że w jego składzie zasiadali sędziowie SO X.Y. i X.1Y.1, a więc sędziowie powołani na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018r. poz.3). Bezspornie Sąd Najwyższy co do tej kwestii związany jest uchwałą trzech połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020r. (BSA I-4110-1/20, OSNK 2020, z. 2 poz. 7), zgodnie z którą: *„Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439§1 pkt 2 k.p.k. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”*.

Każdorazowo zatem, o ile sąd stanie przed koniecznością zbadania przesłanki należytej obsady sądu, analizowanej w takich realiach jak w tej sprawie, wątpliwość powyższa winna znaleźć swoje rozstrzygnięcie poprzez przeprowadzenie stosownego testu.

Punktem wyjścia dla dalszych rozważań, co do zaistnienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, jest zagadnienie tzw. „instytucjonalnej

bezstronności sędziego”. W wyroku ETPCz (Wielka Izba) z dnia 1 grudnia 2020r. – Guðmundur Andri Ástráðsson przeciwko Islandii (wniosek nr 26374/18) wskazano, że:

a) procedura powoływania sędziów musi zapewniać gwarancje przeciwko niedopuszczalnym formom wpływania i uznaniowości innych władz, zarówno na wstępnym etapie powoływania, jak i w czasie sprawowania urzędu (pkt 224),

b) naruszenie prawa w procesie powoływania sędziego może nadać nieprawidłowy charakter jego udziałowi w późniejszym sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości (pkt 226),

c) jeżeli w procedurze powoływania sędziego doszło do nieprawidłowości, to w każdej późniejszej sprawie rozpoznawanej z udziałem tego sędziego konieczna może być ocena, czy były one na tyle poważne, że mogły doprowadzić do podważenia zasady bezstronności sądu orzekającego (pkt 234).

Na tle m.in. powyższych uwag ETPCz sformułował trzypunktowy test, w oparciu o który, można dokonywać oceny wagi uchybień mających miejsce przy powołaniu sędziego. Zbadać należy zatem, czy:

1. w procesie powoływania sędziego doszło do naruszenia prawa krajowego – naruszenie prawa krajowego musi być, co do zasady, „oczywiste” w tym sensie, że musi być obiektywnie i rzeczywiście możliwe do zidentyfikowania jako takie (pkt 244);

2. naruszenie to miało dostatecznie poważny charakter – jedynie te naruszenia, które dotyczą podstawowych zasad procedury mianowania sędziów, to jest naruszenia, które wpływają na istotę prawa do „sądu ustanowionego ustawą”, mogą skutkować naruszeniem tego prawa, na przykład mianowanie na sędziego osoby, która nie spełnia właściwych kryteriów kwalifikujących, lub naruszenia mogące w inny sposób podważyć cel i skutek wymogu „ustanowienia przez prawo”, tak jak jest on interpretowany przez Trybunał (pkt 246-247);

3. zostało ono ustalone na szczeblu sądów krajowych – na podstawie właściwych standardów Konwencji, z należytą oceną faktów i skarg, z właściwym wyważeniem sprzecznych interesów i wyciągnięciem niezbędnych wniosków oraz z zachowaniem równowagi w celu ustalenia, czy istnieje pilna potrzeba – o istotnym i znaczącym charakterze – uzasadniająca odejście od zasady pewności prawa i powagi rzeczy osądzonej oraz zasady nieusuwalności sędziów w stosownych

przypadkach, w zależności od szczególnych okoliczności sprawy; wyjątek od tej ostatniej zasady jest dopuszczalny wyłącznie, jeżeli jest to uzasadnione uprawnionym celem, jest proporcjonalne w świetle tego celu i o ile nie budzi w przekonaniu podmiotów prawa uzasadnionej wątpliwości co do niezależności danego sądu od czynników zewnętrznych oraz co do neutralności w odniesieniu do reprezentowanych przed nim interesów (pkt 238 – 240, 251).

Odnosząc się do pierwszych dwóch punktów testu podnieść należało, że Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3) nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1. Przepis ten jednoznacznie wskazuje jaką liczbą członków tej Rady wybrana może być przez Sejm – dotyczy to 4 osób. Zmiana dokonana wskazaną ustawą, doprowadziła do pozakonstytucyjnego zwiększenia liczby członków KRS z nadania sił politycznych. Tak też obecna KRS postrzegana jest przez organy międzynarodowe, w tym przede wszystkim Trybunały stosujące prawo europejskie (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, OSNK 2022, nr 6, poz. 22). Europejski Trybunał Praw Człowieka stwierdził, że naruszenie prawa krajowego, wynikające z nieprzestrzegania zasady podziału władzy i niezależności sądownictwa, w sposób nieodwracalny skaziło kwestionowaną procedurę powołania, ponieważ w konsekwencji tego naruszenia rekomendacja kandydatów na sędziów – warunek konieczny powołania przez Prezydenta RP – została powierzona KRS, organowi, który nie zapewnia wystarczającej gwarancji niezależności od władzy ustawodawczej i wykonawczej. Procedura powoływania sędziów, która – jak w niniejszej sprawie – uwidacznia nadmierny wpływ władzy ustawodawczej i wykonawczej na powoływanie sędziów, jest per se niezgodna z art. 6 ust. 1 Konwencji (o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności) i jako taka stanowi fundamentalną nieprawidłowość wpływającą negatywnie na cały proces i zagrażającą legitymacji sądu złożonego z tak powołanych sędziów (pkt 276 uzasadnienia wyroku ETPCz z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie Reczkowicz przeciwko Polsce – wniosek nr 43447/19).

Sejm przystąpił do rozpatrzenia wniosków kandydatów do nowej KRS i dokonał w dniu 6 marca 2018 r. wyboru piętnastu sędziów – członków Rady. Wybory zostały zbojkotowane przez środowisko prawnicze ponieważ tylko osiemnastu kandydatów ubiegało się o piętnaście stanowisk do nowej KRS. Sześciu z piętnastu sędziów powołanych do KRS przez Sejm zostało w ciągu ostatnich sześciu miesięcy przed wyborem powołanych przez Ministra Sprawiedliwości na prezesa lub wiceprezesa sądów. Komisarz Praw Człowieka Rady Europy oraz Europejska Sieć Rad Sądownictwa (ENCJ) wyraziły swoje obawy w zakresie tego, że większość członków obecnej KRS była albo członkami partii rządzącej, sprawowała urzędy w administracji rządowej lub została wybrana przez parlament na podstawie rekomendacji partii rządzącej (op. cit., pkt 270 i 271 uzasadnienia).

Europejski Trybunał Praw Człowieka zauważył, że „cała sekwencja wydarzeń w Polsce żywo pokazuje, że kolejne reformy sądownictwa miały na celu osłabienie niezawisłości sędziowskiej, poczynwszy od poważnych nieprawidłowości w wyborze sędziów Trybunału Konstytucyjnego w grudniu 2015 r., następnie, w szczególności, przebudowę KRS i utworzenie nowych izb w Sądzie Najwyższym, przy jednoczesnym rozszerzeniu kontroli Ministra Sprawiedliwości nad sądami i zwiększeniu jego roli w kwestiach dyscypliny sędziowskiej. W wyniku kolejnych reform sądownictwo – autonomiczna gałąź władzy państwowej – zostało narażone na ingerencję władzy wykonawczej i ustawodawczej, a tym samym znacznie osłabione (pkt 348 uzasadnienia wyroku ETPCz (Wielka Izba) z dnia 15 marca 2022 r. w sprawie Grzęda przeciwko Polsce – wniosek nr 43572/18).

Doszło więc do naruszenia prawa krajowego – Konstytucji RP – poprzez powołanie sędziów przez organ ukształtowany odmiennie niż wynika to z jej art. 187 i który poprzez „zbliżenie” do władz politycznych nie spełnia swej ustrojowej roli „stania na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów” (art. 186 ust.1). „Naruszenie prawa krajowego” tej rangi zawsze musi być oceniane jako „dostatecznie poważne” (zob. cyt. uchw. SN w sprawie I KZP 2/22).

W kontekście tych rozważań bezsporne jest, że dwa – spośród trzech nakreślonych przez ETPCz – kryteria dały w niniejszej sprawie wynik pozytywny.

Tylko zatem sięgnięcie po trzeci punkt przedstawionego wyżej testu pozwala na ustalenie, że konkretny sędzia, który uzyskał nominację w opisywanych

warunkach, nie jest stronnicy. Obalone zostało domniemanie jego bezstronności, które było regułą przed 2018r. (por. uzasadnienie uchwały SN z dnia 2.06.2022 r., I KZP 2/22). Wynik badania sfery lokującej się w trzeciej warstwie koniecznego testu pozwala ustalić, czy konkretny sędzia, który uzyskał nominację w takich warunkach, tj. w sytuacji gdy podważone zostało domniemanie jego bezstronności, jest jednak in concreto bezstronny. Przesłanki warunkujące ów test w tej sferze niewątpliwie są tym bardziej surowe, im wyższe było stanowisko, o które testowany sędzia się ubiegał i obejmują one m.in. kwestię powiązania okresu drogi awansowej z objęciem ważkich stanowisk w administracji sądowej, dotyczą przebiegu obrad na forum Krajowej Rady Sądownictwa, opinii zgromadzeń ogólnych sędziów, opinii wizytatorów, osiągnięć zawodowych (w zestawieniu z osiągnięciami kontrkandydatów do awansu), a wreszcie sposób zachowania i postępowania po uzyskaniu awansu, w tym stopień związania z urzędującą reprezentacją polityczną Ministerstwa Sprawiedliwości, jako organu władzy wykonawczej (zob. wyrok SN z 6 kwietnia 2023 r., II KK 119/22).

Zbadanie, czy w odniesieniu do biorących udział w wydaniu zaskarżonego kasacją wyroku sędziów wchodzi w rachubę brak instytucjonalnej bezstronności, do której nawiązano powyżej, zostało poprzedzone uzyskaniem w toku postępowania kasacyjnego w niniejszej sprawie dokumentacji osobowej obejmującej proces ubiegania się przez wymienionych sędziów o urząd sędziego Sądu Okręgowego w S..

Z materiałów tych wynika, że X.1Y.1 w 1999r. została powołana na stanowisko Sędziego Sądu Rejonowego w S.. Pełniła w tym sądzie funkcję Kierownika Sekcji Wykonawczej Wydziału Karnego (2001-2002) a od 2016r. Zastępcy Przewodniczącej III Wydziału Karnego. Od 1 listopada 2017r. objęła funkcję Prezesa Sądu Rejonowego w S. (i ponownie od 1 listopada 2021r.). Od 1 kwietnia 2022r. została delegowana do orzekania w SO S.. Tzw. Krajowa Rada Sądownictwa w dniu [...] października 2022r. podjęła uchwałę (nr [...]) o przedstawieniu wniosku o jej powołanie na urząd sędziego Sądu Okręgowego w S.. Prezydent RP powołał ją na to stanowisko postanowieniem z dnia [...]grudnia 2022r. (M. P. 2023.[...]). W 2022r. Sędzia X.1Y.1 poparła kandydaturę Sędziego E.Ł. na członka nowo powołanej Krajowej Rady Sądownictwa.

Z powyższego zestawienia jednoznacznie wynika, że choć Sędzia X.1Y.1 ma za sobą znaczny staż sędziowski, to jej kariera zawodowa „doznała” znaczącego przyspieszenia po 2017r. Już choćby to powoduje, że jej bezstronność w rozpoznawanych sprawach nasuwa istotne wątpliwości.

Analogiczna sytuacja ma miejsce w stosunku do SSO X.Y. W 2010 r. został on powołany do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w D.. W latach 2011- 2016 pełnił funkcję Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego, a od 26 marca 2016 r. sprawował funkcję Przewodniczącego tego Wydziału. Ponadto od maja 2016 r. do grudnia 2017 r. powierzono mu funkcję Wiceprezesa Sądu Rejonowego w D.. Z dniem 1 lipca 2021 r. Sędzia został delegowany do pełnienia czynności w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (przedłużone w dniu 1.07.2022r. i odwołane z dniem 18.03.2024r.), pełnił tam funkcję głównego specjalisty, a następnie kierownika Działu Dydaktycznego Ośrodka Aplikacji Sędziowskiej.

Uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu [...] w K. z 28 maja 2018 r. nadano mu stopień naukowy doktora nauk prawnych.

Uchwałą nr [...] z dnia [...] lipca 2020r. tzw. KRS przedstawiła wniosek o powołanie M. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w G.. Prezydent RP powołał go na to stanowisko postanowieniem z dnia [...] lipca 2021r. (M. P. z 2021.[...]).

Z dniem [...] kwietnia 2022r. decyzją Ministra Sprawiedliwości Sędzia został przeniesiony na stanowisko sędziego w Sądzie Okręgowym w S..

W 2018r. i 2022r Sędzia M. K. również poparł kandydaturę Sędziego E.Ł. na członka nowo powołanej Krajowej Rady Sądownictwa, a oprócz tego w 2022r. również kandydaturę Sędziego D.W.

W szczególności podkreślić należy fakt podpisywania przez oboje omawianych Sędziów list poparcia dla kandydatów do tzw. Krajowej Rady Sądownictwa utworzonej po zmianach ustawowych, które weszły w życie w 2018r. Powołanie bowiem tego organu – możliwe właśnie dzięki głosom poparcia udzielonego przez niektórych, w sumie nielicznych, sędziów – doprowadziło do całkowitego przejęcia przez władzę wykonawczą wpływu na nominacje sędziowskie. Działanie to miało wprost podtekst polityczny, a co nie mniej istotne, doprowadziło do

trwającego obecnie historycznie najgłębszego kryzysu w jakim znalazł się wymiar sprawiedliwości.

Konsekwencją powyższych wywodów jest stwierdzenie, że sąd orzekający w składzie z udziałem SSO X.1Y.1 i SSO X.Y. nie może być uznany za należycie obsadzony, wystąpiła zatem w niniejszej sprawie bezwzględna przesłanka odwoławcza wymieniona w art. 439§1 pkt 2 k.p.k.

Skutkiem omówionego uchybienia było uchylenie wyroku Sądu Odwoławczego w stosunku do skazanych M.Ś. i M.M., którzy zaskarżyli wyrok tego Sądu, a także, przy zastosowaniu art. 518 k.p.k. w zw. z art. 435 k.p.k. co G.S., S.C. i A.G., którzy wyroku tego co prawda nie zaskarżyli, lecz za takim uchyleniem przemawiają te same względy co w przypadku tych skazanych, którzy wnieśli kasacje.

Ponieważ do zaistnienia omówionej wyżej bezwzględnej przesłanki odwoławczej odnoszącej się do skazanego M.L. doszło jeszcze na etapie postępowania przed Sądem I instancji, uchylić należało co do niego, nie tylko zaskarżony wyrok, ale i zmieniony nim wyrok Sądu Rejonowego.

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Odwoławczy winien uczynić to w prawidłowej obsadzie, natomiast Sąd Rejonowy stanie przed koniecznością powtórzenia całości postępowania w stosunku do M. L., przy czym zważywszy na charakter zaistniałego uchybienia, celowe będzie korzystanie w jak najszerszym zakresie z możliwości, które stwarza art. 442§2 k.p.k.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

Jerzy Grubba Tomasz Artymiuk Eugeniusz Wildowicz

[WB]

r.g.